

Langlopende Handelsovereenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden, het Koninkrijk België en het Groot-hertogdom Luxemburg, enerzijds, en de Volksrepubliek Bulgarije, anderzijds, op 16 juli 1965 te Brussel ondertekend

BRIEF VAN DE MINISTER VAN
BUITENLANDSE ZAKEN

Nr. 1

Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen: 14 maart 1966.

De wens, dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens de Kamer of door ten minste dertig leden der Kamer of door de Gevolmachtigde Minister van Suriname onderscheidenlijk de Nederlandse Antillen te kennen worden gegeven uiterlijk op 13 april 1966.

's-Gravenhage, 3 maart 1966.

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 60, lid 2, en onder verwijzing naar artikel 61, lid 3, van de Grondwet, alsook naar artikel 24, eerste lid, van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer U Hoogedelgestrenge hierbij de op 16 juli 1965 te Brussel ondertekende Langlopende Handelsovereenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden, het Koninkrijk België en het Groothertogdom Luxemburg, enerzijds, en de Volksrepubliek Bulgarije, anderzijds, met Protocollen en bijlagen, (*Trb.* 1965, 165)¹⁾ over te leggen.

Een toelichtende nota bij deze overeenkomst gelieve U Hoogedelgestrenge hiernevens aan te treffen.

Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, zal de overeenkomst voor het gehele Koninkrijk gelden.

Aan de Gouverneurs van Suriname en van de Nederlandse Antillen is verzocht bovengenoemde stukken op 14 maart 1966 over te leggen aan de Staten van Suriname, onderscheidenlijk van de Nederlandse Antillen.

De Gevolmachtigd Ministers van Suriname en van de Nederlandse Antillen zijn van deze overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,

J. CALS.

Toelichtende nota

A. Algemeen

Op 19 maart 1960 is tussen de Beneluxlanden en Bulgarije een Handelsovereenkomst gesloten (*Trb.* 1960, 58). Deze overeenkomst, welke van kracht werd op 1 januari 1960, was geldig voor één jaar; zij werd voor de jaren 1961, 1962 en 1963 telkens stilzwijgend verlengd; de bij de overeenkomst behorende goederenlijsten bleven ongewijzigd. Voor het jaar 1964 diende de lijst voor de invoer in de Beneluxlanden te worden aangepast aan het E.E.G.-landbouwbeleid volgens de bepalingen van de E.E.G.-verordening 3/63, volgens welke de invoer van landbouwproducten uit de Oosteuropese Staten is geliberaliseerd.

Van Bulgaarse zijde werd het schriftelijke overleg ter zake aangegrepen om handelsbesprekingen voor te stellen teneinde een nieuwe overeenkomst voor meer jaren af te sluiten. Bulgarije beoogt hiermede naar analogie van andere staatshandellanden een zekere continuïteit te verkrijgen voor zijn buitenlandse handel als integraal deel van de planeconomie. Met de overige E.E.G.-landen heeft Bulgarije eveneens meerjarige handelsovereenkomsten. Aangezien ook de Beneluxlanden een nieuwe overeenkomst op langere termijn uit een oogpunt van handelspolitiek van belang achtten, zijn in november 1964 handelsbesprekingen tussen partijen gevoerd.

¹⁾ Nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

Aan
de Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal

Als resultaat hiervan is op 16 juli 1965 te Brussel een Handelsovereenkomst tussen de Beneluxlanden en Bulgarije ondertekend, welke Overeenkomst een looptijd van drie jaar (1 januari 1965—31 december 1967) heeft.

De als bijlagen bij deze overeenkomst gevoegde contingentenlijsten zijn slechts geldig voor het jaar 1965. Voor elk der twee volgende jaren zullen de contingentenlijsten in onderling overleg worden opgesteld met dien verstande dat deze lijsten gebaseerd zullen worden op de voor het voorgaande jaar vastgestelde lijsten. De vaststelling van de lijsten per jaar houdt de mogelijkheid open de contingenten voor de volgende jaren aan te passen aan de ervaring van het afgelopen jaar.

Aan de uitvoer van de Benelux is een zo groot mogelijke uitbreiding gegeven, waartegenover echter aan Bulgarije ook zo ruim mogelijke invoermogelijkheden in de Benelux dienden te worden geboden.

Het handelsverkeer tussen de Beneluxlanden en Bulgarije verliep over de jaren 1960 tot en met 1964 (8 mnd.) als volgt:

Jaar	Nederland		B.L.E.U.		Benelux		Saldo
	Invoer	Uitvoer	Invoer	Uitvoer	Invoer	Uitvoer	
	× mln. gld.						+
1960	4,6	6,1	7,6	19,4	12,2	25,5	13,3
1961	9,8	6,1	8,6	12,9	18,4	19,0	0,6
1962	7,7	5,0	11,1	18,0	18,8	23,0	4,2
1963	6,0	7,0	10,9	13,4	16,9	20,5	3,6
1964 (8 mnd.)	3,7	8,4	5,4	9,3	9,1	17,7	8,6

De handelsbalans Benelux-Bulgarije was tot 1961 sterk deficitair voor laatstgenoemd land. Door verhoging van de invoer in de Benelux en beperking van de aankopen wist Bulgarije het evenwicht in 1961 te herstellen. Het batig saldo voor de Benelux steeg in 1962 en 1963 enigszins; over 1964 is deze stijging voortgegaan.

Het totale handelsverkeer van de Benelux met Bulgarije bleef de laatste jaren vrijwel constant. Een vermindering van de invoer van landbouwprodukten als granen en peulvruchten werd gecompenseerd door een grotere invoer van niet-ijzerhoudende erts en metalen. De schommelingen in de export vonden plaats bij metalen, textielprodukten en elektrische machines.

De totale waarde van de contingenten voor de invoer in de Beneluxlanden bedraagt volgens de nieuwe overeenkomst 904 mln. B.F., dit is pl.m. 35 pct. boven het niveau van het akkoord van 1960. De verhogingen van de invoer, welke konden worden toegestaan, betreffen voornamelijk de agrarische en voedingsmiddelensector, de non-ferro metalen, ruw lood en produkten van de metaalindustrie. In de gevoelige sectoren werden aan de invoerzijde geen concessies van enige betekenis gedaan.

De totale waarde van de contingenten voor de export van de Benelux belooft volgens de nieuwe overeenkomst 866 mln. B.F., hetgeen in vergelijking met het niveau van het oude

akkoord een verhoging betekent van ca. 50 pct., vooral t.b.v. de uitvoer van kapitaalgoederen en metaalprodukten. Verdere verhogingen betreffen o.a. chemische en farmaceutische produkten, non-ferro metalen en agrarische produkten.

B. Toelichting op afzonderlijke bepalingen van de Handelsovereenkomst

Naar de mening van de ondergetekenden behoeven nog enkele bepalingen een afzonderlijke toelichting waartoe het volgende moge dienen.

Artikel VI verwijst naar de op 19 maart 1960 te Sofia tussen de Beneluxlanden en Bulgarije gesloten Betalingsovereenkomst (*Trb.* 1960, 59). In deze overeenkomst is bepaald, dat het betalingsverkeer zal plaatsvinden in de valuta behorende bij deze convertibele guldens- respectievelijk Belgische frankzone.

Artikel VIII bepaalt, dat de overeenkomst van toepassing is op het gehele Koninkrijk, tenzij in de Nederlandse akte van bekrachtiging anders wordt beschikt. Het ligt niet in het voor-nemen een dergelijke beperking in de akte van bekrachtiging op te nemen, aangezien ook de Regeringen van Suriname en van de Nederlandse Antillen er prijs op stellen, dat de Overeenkomst voor hun land zal gelden.

C. Toelichting op het Protocol gehecht aan de Handelsovereenkomst

Voor zover naar de mening van de ondergetekenden de bepalingen nog afzonderlijke toelichting behoeven, diene het volgende.

Ad 1. Met een beroep op deze „prijsclausule” zijn de Beneluxlanden in staat de invoer van Bulgaarse produkten, waarvan de prijs aanleiding kan geven tot marktverstoring in de Benelux, te weren ondanks het feit, dat de Benelux-invoercontingenten niet zouden zijn uitgeput.

Ad 3. Met het oog op de voorbereidingen van een gemeenschappelijke handelspolitiek van de landen van de Europese Economische Gemeenschap en de daartoe voor de lidstaten bestaande verplichting de langlopende handelsovereenkomsten terzake aan te passen voorziet deze bepaling in de mogelijkheid de overeenkomst tussentijds te beëindigen, indien onderhandelingen ten behoeve van deze aanpassing niet tot een bevredigend resultaat zouden leiden.

De Minister van Economische Zaken,

J. M. DEN UYL.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

J. LUNS.